

Sygn. akt III AUa 2306/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Marek Procek (spr.)
Sędziowie	Marek Żurecki Ewelina Kocurek - Grabowska
Protokolant	Michał Eksterowicz

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. R. (A. R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

przy udziale zainteresowanej (...) S.A. we W.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

od wyroku uzupełniającego Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

z dnia 6 września 2018 r. sygn. akt XI U 1391/17

- zmienia zaskarżony wyrok uzupełniający i oddala odwołanie w części dotyczącej ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia,**
- zasądza od ubezpieczonej A. R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/ Ewelina Kocurek-Grabowska /-/ Marek Procek /-/ Marek Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2306/18

UZASADNIENIE

Organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. w punkcie 1 decyzji z dnia 14 sierpnia 2017 r. stwierdził, że ubezpieczona A. R., jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki Akcyjnej we W., od dnia 1 lutego 2017 roku nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, zaś w punkcie 2 decyzji ustalił,

iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe za luty 2017 r. wynosi 1.898,63 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 1.638,33 zł.

Ubezpieczona odwołała się w całości od wymienionej decyzji, domagając się jej zmiany i ustalenia, że jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki Akcyjnej od dnia 1 lutego 2017 r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, kwestionując – w oparciu o wyrok Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 6 listopada 2017 r. (sygn. akt V P 254/16) - wysokość podstawy wymiaru składek.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Katowicach zmienił opisaną wyżej decyzję organu rentowego w ten sposób, że w punkcie 1 ustalił,

iż A. R. od dnia 1 lutego 2017 r. do 13 marca 2017 r. podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownik u płatnika składek (...) Grupy (...) we W., w punkcie 2 zasądził od organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz w punkcie 3 wyroku przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniosek A. R. o sporządzenie dokumentu wyrejestrującego ZUS ZWUA i wypłatę zasiłku chorobowego.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy powołał się na rozstrzygnięcia zawarte w prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 6 listopada 2017 r. (sygn. akt V P 254/16), zasądzającym od (...) S.A. we W. na rzecz odwołującej m.in. kwotę 2.920 zł tytułem wynagrodzenia za luty 2017 r. oraz w prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 26 lutego 2018 r. (sygn. akt V P 10/18), nakazującym Spółce (...) wydanie A. R. świadectwa pracy za okres od 1 stycznia 2016 r. do 13 marca 2017 r.

Następnie w dniu 26 kwietnia 2018 r. ubezpieczona wniosła o uzupełnienie wyroku z dnia 25 kwietnia 2018 r. w zakresie podstawy wymiaru składek, która stanowi kwotę 2.920 zł brutto.

Wyrokiem uzupełniającym z dnia 6 września 2018 r. Sąd Okręgowy w Katowicach uzupełnił – opisany wyżej - wyrok tegoż Sądu z dnia 25 kwietnia 2018 r. w ten sposób,

że dodał punkt 4 w brzmieniu: „zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 2 w ten sposób, że ustala podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne i rentowe, wypadkowe i chorobowe w kwocie 2.920 zł i odpowiednią kwotę na ubezpieczenie zdrowotne”.

Motywuując przedstawiony wyrok uzupełniający, Sąd Okręgowy, przywołując normę art. 351 k.p.c., podniósł, że w przedmiotowej sprawie istotnie w wyroku z dnia 25 kwietnia 2018 r. nie orzeczono o całości żądania, wobec czego wyrok podlega uzupełnieniu. Otóż bowiem ubezpieczona zaskarżyła decyzję w całości, a decyzja ta obejmowała dwa rozstrzygnięcia (stojące ze sobą w sprzeczności, co już akcentował Sąd w uzasadnieniu wyroku), podczas gdy Sąd orzekł jedynie co do jej punktu 1, a to odnośnie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Okręgowy podniósł, że na mocy art. 365 § 1 k.p.c. jest związany przywołanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu, który w punkcie 1 zasądził od (...) S.A. we W. na rzecz A. R. kwotę 2.920 zł tytułem wynagrodzenia za miesiąc luty 2017 r. W związku z powyższym – zdaniem Sądu Okręgowego - decyzja ustalająca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe za luty 2017 r. na kwotę 1.898,63 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 1.638,33 zł, jest nieprawidłowa i podlegała zmianie zgodnie z żądaniem ubezpieczonej.

Zatem Sąd Okręgowy, powołując się na przepisy art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 – dalej jako ustawa systemowa), uznał, że uzupełnić należało wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z

dnia 25 kwietnia 2018 r. w ten sposób, że dodano punkt 4 zmieniając zaskarżoną decyzję w punkcie 2 w ten sposób, że ustala podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wypadkowe i chorobowe w kwocie 2.920 zł (dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia złotych) i odpowiednią kwotę na ubezpieczenie zdrowotne

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

W apelacji od zaprezentowanego rozstrzygnięcia organ rentowy zarzucił Sądowi pierwszej instancji:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 18 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 963) oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z dnia 19 października 2017r. (Dz. U. z 2017r., poz. 1949) poprzez przyjęcie, że w miesiącu lutym 2017 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracownika Pani A. R. u płatnika (...) S.A. stanowiła kwota 2.920 zł i odpowiednia od tej kwoty podstawa na ubezpieczenie zdrowotne, podczas gdy ze zgromadzanego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z przedłożonego potwierdzenia przelewu bankowego oraz z wyjaśnień złożonych w piśmie procesowym z dnia 5 marca 2018 r. wynika, że faktycznie do dyspozycji pracownika została pozostawiona w spornym miesiącu kwota 1.388,88 zł netto, która po ubruttowaniu wynosi 1.898,63 zł i to kwota w takiej wysokości stanowi przychód pracownika ze stosunku pracy w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i jednocześnie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne;
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i błędną ocenę mocy oraz wiarygodności materiału dowodowego, a w szczególności dokonanie dowolnej oceny dowodów w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, która to ocena doprowadziła do ustalenia dla A. R. z tytułu realizacji stosunku pracy u płatnika składek podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w miesiącu lutym 2017 r. w nieprawidłowej wysokości.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący organ rentowy wniósł o zmianę wyroku uzupełniającego Sądu pierwszej instancji i oddalenie odwołania w zakresie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne i rentowe, wypadkowe i chorobowe w kwocie 2.920 zł oraz odpowiednią kwotę na ubezpieczenie zdrowotne i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż decyzją z dnia 11 lipca 2017 r. (o numerze (...) - (...)) organ rentowy stwierdził, że A. R. od dnia 1 lutego 2017 r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownik u płatnika składek (...) S.A., natomiast podstawa wymiaru składek na poszczególne ubezpieczenia wynosi za miesiąc luty 2017 r.: 1.898,63 zł (podstawa wymiaru na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe) i 1.638,33 zł (podstawa wymiaru na ubezpieczenie zdrowotne).

Według apelującego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazywał, że A. R. w dniu 31 grudnia 2015 r. zawarła umowę o pracę z (...) S.A. na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. Zgodnie

z postanowieniami niniejszej umowy wnioskodawczyni miała wykonywać pracę na stanowisku Starszego Doradcy Klienta w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem w wysokości 2.500 zł brutto miesięcznie. Jako miejsce wykonywania pracy w umowie wskazano miasto B.. W dniu 1 grudnia 2016 r. strony podpisały porozumienie w sprawie zmiany warunków pracy i płacy, zmieniając wynagrodzenie wnioskodawczyni na kwotę 2.920 zł brutto oraz stanowisko pracy na: Ekspert Procesów Oddziałowych. Zaznacza się, że nowe warunki zatrudnienia miały obowiązywać od 1 grudnia 2016 r.

Wnioskodawczyni na okoliczność otrzymywanego wynagrodzenia przedłożyła potwierdzenia przelewów bankowych z dnia 7 grudnia 2016 r. na kwotę 1.737,50 zł, z dnia

12 stycznia 2017 r. na kwotę 1.388,88 zł i z dnia 10 lutego 2017 r. na kwotę 1.388,88 zł. Jak zaś ustalono na etapie postępowania administracyjnego (wyjaśnienia wnioskodawczyni) niniejsze kwoty są pomniejszone o składkę na ubezpieczenie grupowe, natomiast w styczniu

i lutym 2017 r. również o zajęcia komornicze. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji stwierdził, że brak jest jakichkolwiek dowodów w tym zakresie. Nadto, jak ustalono po uzyskaniu stosownych informacji od wnioskodawczyni, wynagrodzenie należne za dany miesiąc było wypłacane z miesięcznym przesunięciem do 10 dnia kolejnego miesiąca

(np. w lutym za styczeń). W miesiącu marcu 2017 r. wnioskodawczyni nie otrzymała należnego wynagrodzenia od pracodawcy. Płatnik składek od lutego 2017 r. nie przesłał

do ZUS imiennych raportów miesięcznych. Zatem, uwzględniając przedstawiony stan faktyczny i prawny, organ rentowy w zaskarżonej decyzji w zakresie ustalenia podstawy wymiaru składek przyjął, że z uwagi na braku raportu rozliczeniowego za miesiąc luty 2017 r. podstawa wymiaru składek za miesiąc luty 2017 r. to kwota 1.898,63 zł (podstawa wymiaru na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe) i 1.638,33 zł (podstawa wymiaru na ubezpieczenie zdrowotne), dokonując przeliczenia otrzymanych środków pieniężnych netto na wartość brutto.

Natomiast Sąd Okręgowy, przeprowadzając postępowanie dowodowe w sprawie, dopuścił dowód z zeznań świadków, którzy potwierdzili fakt świadczenia przez wnioskodawczynię pracy w ramach stosunku pracy na rzecz płatnika składek w okresie

od 1 lutego 2017 r. do 13 marca 2017 r. Sąd Okręgowy uwzględnił dokument urzędowy - wyrok Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 6 listopada 2017 r. (sygn. akt V P 254/17), przedłożone dokumenty przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej w sprawie VIII Gu 140/17 w zakresie pism składanych przez tymczasowego zarządcę nadzorcę sądowego

w postaci sprawozdań oraz protokół rozprawy z 24 maja 2017 r. i postanowienie oddalające wniosek o ogłoszeniu upadłości. W ocenie Sądu z powyższych dokumentów wynikało,

że wnioskodawczyni w sporym okresie wykonywała prace na rzecz Spółki. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu w sprawie o sygn. akt V P 254/7 zasądzono na rzecz wnioskodawczyni od (...) Grupy (...) wynagrodzenie. Pracodawca został również zobowiązany do wydania wnioskodawczyni świadectwa pracy za okres zatrudnienia od 1 stycznia 2016 r. do 13 marca 2017 r. na podstawie umowy o pracę na czas określony w charakterze starszego doradcy klienta, a następnie eksperta procesów oddziałowych z określonym w wyroku wynagrodzeniem. Sąd uwzględnił, że w tamtym czasie zainteresowana spółka (...) S.A. praktycznie kończyła swoją działalność, ale ustalił że oddział, w którym pracowała wnioskodawczyni, nadal funkcjonował.

Skarżący podniósł przy tym, iż z uzasadnienia wyroku uzupełniającego wynika,

że wobec treści art. 365 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy jest związany rozstrzygnięciem wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu, który w pkt 1 zasądził od (...) S.A. we W. na rzecz A. R. kwotę 2.920 zł tytułem wynagrodzenia za miesiąc luty 2018 r. Zatem w ocenie Sądu decyzja ustająca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe za luty 2017r. na kwotę 1.898,63 zł,

a na ubezpieczenie zdrowotne 1.638,33 zł, jest nieprawidłowa i podlegała zmianie zgodnie z żądaniem wnioskodawczyni.

Według apelującego, zgodnie z komentarzem do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją M. M., związane sądu orzeczeniem prawomocnym wydanym w innej sprawie występuje w zasadzie tylko przy tożsamości podmiotowej i przedmiotowej. Jeśli określona kwestia objęta tą indywidualną normą prawną ma znaczenie prejudycjalne w sprawie aktualnie rozpoznawanej między tymi samymi stronami, nie może być ona w ogóle badana. Co do zasady nie stanowi zatem prejudykatu wyrażona w prawomocnym orzeczeniu indywidualna norma prawna wiążąca inne - niż w toczącym się postępowaniu - strony.

Sąd Rejonowy w Bytomiu w sprawie o sygnaturze akt V P 254/17 wyrokiem zaocznym zasądził na rzecz A. R. od (...) Grupy (...) wynagrodzenie, które wynikało z angażu podpisanego w dniu 1 grudnia 2016 r., zmieniającego wynagrodzenie na kwotę 2.920 zł brutto. W piśmie wyjaśniającym z dnia 3 października 2017 r. adresowanym do niniejszego Sądu wnioskodawczyni wskazała, że na żadaną kwotę składa się m.in. wynagrodzenie za luty 2017r. w wysokości 2.920,00 zł brutto.

Na rozprawie w dniu 19 lutego 2018 r. wnioskodawczyni zeznała, że nie otrzymała wynagrodzenia za miesiąc luty, które było płatne w marcu.

W piśmie procesowym z dnia 5 marca 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczyni powołał się na aneks zawarty 1 grudnia 2016 r., w którym strony kreśliły wynagrodzenie na kwotę 2.920 zł i jego ocenie to ta kwota stanowić powinna podstawę wymiaru składek. Z powodu braku raportu rozliczeniowego ZUS ustalił nieprawidłową wysokość podstawy wymiaru za sporny miesiąc niewłaściwie dokonując przeliczenia otrzymanych środków przez Wnioskodawczynię na kwotę brutto. Jednocześnie wskazano, że początkowo Pani A. R. sądziła, iż pomniejszona kwota wynagrodzenia za sporny okres wynikała z potrąceń dokonanych przez komornika, ponieważ taką informację otrzymała od płatnika składek, jednakże po sprawdzeniu Wnioskodawczyni potwierdziła, że nie miała żadnych zajęć egzekucyjnych, a winę za nieprzekazanie pełnej kwoty wynagrodzenia na rachunek bankowy pracownika ponosi płatnik składek.

Skarżący podniósł przy tym, że według treści art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy przychód należy rozumieć przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania.

Według § 1 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z dnia 19.10.2017r. (Dz. U. z 2017r., poz. 1949) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz § 2.

W myśl § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.04.2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18.04.2008r. (Dz. U. z 2008r., Nr 78, poz. 465) dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, oraz w deklaracji

i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

Mając na uwadze powyższe uregulowania skarżący podniósł, iż należy uznać, że w wyroku uzupełniającym Sąd pierwszej instancji ustalił podstawę wymiaru składek A. R. w niewłaściwej wysokości, w kwocie, której faktycznie wnioskodawczyni nie otrzymała w spornym miesiącu od płatnika składek z tytułu zatrudnienia u płatnika na umowę o pracę i która w takiej wysokości nie stanowiła przychodu ze stosunku pracy w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Nadto apelujący podniósł, że sporne wynagrodzenie określone w decyzji dotyczy wynagrodzenia należnego za miesiąc styczeń 2017 r., które wypłacone było z miesięcznym przesunięciem do 10 dnia następnego miesiąca i w związku z tym stanowiło podstawę wymiaru składek w miesiącu następnym, czyli w miesiącu lutym 2017 r. Wynagrodzenie za styczeń 2017 r. zostało wypłacone w niepełnej wysokości, co potwierdza Wnioskodawczyni i zgodnie z obowiązującymi przepisami w kwocie faktycznie pozostawionej do dyspozycji pracownika stanowi podstawę wymiaru składek. Natomiast wynagrodzenie za luty 2017r. zasądzone wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Bytomiu nie jest objęte niniejszym sporem, jak to błędnie ustalił Sąd I Instancji i orzeczenie to nie jest również wiążące w obecnym procesie. Na marginesie zaznacza się, że jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynagrodzenie za luty 2017r. w ogóle nie zostało wypłacone, więc po stronie Wnioskodawczyni nie powstał przychód z tytułu stosunku pracy.

Z uwagi na brak miesięcznych dokumentów rozliczeniowych przekazywanych przez płatnika składek do ZUS od lutego 2017r. oraz faktycznej wypłaty wynagrodzenia za styczeń 2017r. w miesiącu lutym 2017r. w niepełnej wysokości organ rentowy w zaskarżonej decyzji w podstawie wymiaru prawidłowo przyjął kwotę rzeczywiście wypłaconą zgodnie z przedłożonym potwierdzeniem przelewu bankowego.

Zdaniem skarżącego, biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy i jego ocenę dokonaną przez Sąd pierwszej instancji uznać należy, iż Sąd ten uchybił art. 233

§ 1 k.p.c. dokonując dowolnej oceny stanu faktycznego, a nadto w sposób odbiegający od zasad doświadczenia życiowego i zasad logiki, a oceniając zebrane dowody Sąd nie zastosował swobodnej oceny dowodów a miast tego ocenił przedmiotowe dowody w sposób zupełnie dowolny, nie dostrzegając, iż w istocie kwota w wysokości 2.920 zł brutto, choć miała stanowić wynagrodzenie z tytułu stosunku pracy ustalone przez strony na podstawie porozumienia zmieniającego warunki pracy i pracy z dnia 1 grudnia 2016 r., jednak nie została wypłacona w pełnej wysokości i nie stanowiła przychodu pozostawionego pracownikowi w tym miesiącu w rozumieniu przepisów podatkowych.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczona wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania.

Ubezpieczona wniosła także o dopuszczenie dowodów z dokumentów w postaci pisma ZUS Oddział w Z. z dnia 23 lipca 2018 r. - na okoliczność uznania przez ZUS, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne od grudnia 2016 stanowi kwota 2920 zł oraz pisma z dnia 31.07.2018r (...) Wojewódzkiego Urzędu Pracy - na okoliczność przyjęcia za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne od grudnia 2016 kwoty 2920 zł. Ubezpieczona podniosła przy tym, iż organ rentowy powołuje się na przelewy wynagrodzenia faktycznie wypłaconego ubezpieczonej za grudzień 2016 i styczeń 2017, mimo iż za te miesiące ZUS otrzymał imienne raporty rozliczeniowe, z których wynikała podstawa wymiaru składek w wysokości 2920 zł - a zatem organowi doskonale była znana podstawa wymiaru składek.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przyjmując ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji jako własne uznał, że apelacja zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie nie ulega wątpliwości, iż A. R. nie otrzymała od (...) S.A. we W. kwoty 2.920 zł tytułem wynagrodzenia za luty 2017 r.

Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku ustalił podstawę wymiaru składek A. R. w kwocie, której faktycznie wnioskodawczyni nie otrzymała w spornym miesiącu od płatnika składek z tytułu zatrudnienia u płatnika na umowę o pracę.

Tymczasem zauważyć należy, iż Sąd Apelacyjny w Katowicach konsekwentnie stoi na stanowisku, iż nie jest dopuszczalne uwzględnianie w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników lub zleceniobiorców jakichkolwiek wierzytelności, które nie stały się przychodem ze stosunku pracy lub umowy zlecenia (umowy o świadczenie usług), w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przychód powstaje bowiem dopiero w momencie jego rzeczywistego otrzymania lub postawienia do dyspozycji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 marca 2018 r., III AUa 2348/17).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skoro podstawę wymiaru składek stanowi przychód (art. 18 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 9 ustawy systemowej), to gdy pracodawca lub zleceniodawca nie wypłaca wynagrodzenia, albo nie stawia go do dyspozycji pracownika lub zleceniobiorcy, to nie ma podstawy wymiaru składki. Wbrew odmiennemu pogładowi zaprezentowanemu przez Sąd pierwszej instancji, niewypłacone pracownikowi (zleceniobiorcy) wynagrodzenie za pracę, nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (tak uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 10 września 2009 r., I UZP 5/09). Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników stanowi bowiem wypłacone im w danym miesiącu kalendarzowym wynagrodzenie wraz z tymi składnikami i świadczeniami, które - z mocy § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) - nie są wyłączone z podstawy wymiaru składek. Wynagrodzenie wypłacone przez pracodawcę (zleceniodawcę) z opóźnieniem wykazywane jest w raporcie za ten miesiąc, w którym zostało wypłacone i wówczas dopiero staje się podstawą wymiaru składek (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2009 r., II BU 29/08). Przypomnieć należy, iż Sąd Najwyższy w powołanej wyżej uchwale z dnia 10 września 2009 r. trafnie wskazał, że zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód (rozumiany według zasad określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych) między innymi z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oraz z tytułu umowy zlecenia i taka jest też podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie (art. 20 ust. 1 ustawy systemowej). Przychodem, w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym, są więc otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń (art. 11 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Tak więc, przychodem, od którego wymierzana jest, w oparciu o art. 18 ustawy systemowej składka, są wszystkie otrzymane lub postawione do dyspozycji należności przysługujące pracownikowi lub zleceniobiorcy, czyli wypłacone środki pieniężne, albo też takie pieniądze i wartości pieniężne, które podatnik, wykazując określoną aktywność, ma możliwość włączyć do swojego władztwa. W konsekwencji powyższego, nie jest prawnie możliwe uwzględnianie w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników jakichkolwiek należności, które nie stały się przychodem ze stosunku pracy, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, czyli nie zostały wypłacone pracownikowi lub postawienia go do dyspozycji pracownika. Tak więc, charakteru tego nie ma wierzytelność, o której orzekł wyrokiem z

dnia 6 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy w Bytomiu, zasądając od (...) S.A. we W. na rzecz A. R. kwotę 2.920 zł tytułem wynagrodzenia za miesiąc luty 2017 r.

W świetle przedstawionych wyżej reguł, rację ma skarżący organ rentowy, twierdząc, iż nie jest dopuszczalne uwzględnianie w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników jakichkolwiek wierzytelności, które nie stały się przychodem ze stosunku pracy, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przychód powstaje bowiem dopiero w momencie jego rzeczywistego otrzymania lub postawienia do dyspozycji.

Konkludując, Sąd drugiej instancji uznał apelację za zasadną i na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł reformatoryjnie, jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd ten rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804).

/-/ Ewelina Kocurek-Grabowska /-/ Marek Procek /-/ Marek Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia